

Warszawa, 13 lutego 2019 r.

p. Pietruski

Pan
Marcin Majcher
Burmistrz

Urząd Miejski Ożarów
Ul. Stodolna 1
27-540 Ożarów

Szanowny Panie Burmistrzu,

W odpowiedzi na pismo znak: RM.0003.2.2019 z dnia 21.01.2019 r., w sprawie stanu technicznego wału przeciwpowodziowego na terenie gminy Ożarów, uprzejmie informuję:

Dokumentacja projektowa dla zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa lewego wału rzeki Wisły, Maruszów – Nowe w km 5+580–10+800, gm. Ożarów” została przejęta przez Zarząd Zlewni w Radomiu od Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach w marcu 2018 r. Dokumentacja ta została opracowana w 2010 r. i na jej podstawie w latach następnych zostały wydane dla ŚZMiUW w Kielcach decyzje administracyjne: decyzja lokalizacyjna, decyzja środowiskowa i pozwolenie wodno-prawne. Niestety, w związku z tym, że ŚZMiUW nie kontynuował dalszego procesu przygotowania inwestycji (brak pozwolenia na budowę) zaniechał jej rozpoczęcia. Opracowana Dokumentacja projektowa uległa dezaktualizacji, a wydane decyzje/pozwolenia utraciły swoją ważność. Obecnie wymagane jest zlecenie opracowania aktualizacji Dokumentacji projektowej i następnie rozpoczęcie procesu uzyskiwania niezbędnych przewidzianych prawem decyzji administracyjnych, uzgodnień i pozwoleń. Ze względu na bardzo duże potrzeby inwestycyjne w skali kraju jak i Zarządu Zlewni w Radomiu w pierwszej kolejności do planu zadań inwestycyjnych przyjmowane są zadania posiadające kompletną dokumentację i wszystkie pozwolenia oraz uzgodnienia niezbędne do rozpoczęcia inwestycji. Wobec powyższego zadanie „Rozbudowa lewego wału rzeki Wisły, Maruszów – Nowe w km 5+580–10+800, gm. Ożarów” nie znalazło się w planie inwestycyjnym na lata 2019-2021. W przypadku pozyskania przez ZZ w Radomiu dodatkowych środków finansowych na opracowanie aktualizacji Dokumentacji projektowej zadanie to zostanie zgłoszone do planu, celem realizacji.

Niezależnie od rozbudowy wału przeciwpowodziowego na odcinku Maruszów – Nowe, PGW WP Zarząd Zlewni w Radomiu przejął od ŚZMiUW kompletną dokumentację projektową dla inwestycji „Rozbudowa przepompowni wody w miejscowości Nowe, gm. Ożarów”. Dla zadania tego została wydana decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych co umożliwi rozpoczęcie jej realizacji w najbliższym terminie. Zadanie zgłoszono do planu w Nowej Perspektywie Finansowej na lata 2021-2027 z terminem realizacji na lata 2021-2022.

W kwestii obsługi przepompowni wody w miejscowości Nowe informuję, że obecnie finalizowane są rozmowy z firmą zewnętrzną mającą na celu zapewnienie przez tę firmę obsługi przepompowni wody na terenie działania Zarządu Zlewni w Radomiu.

Odnosząc się do tematu konieczności pogłębienia (odmulenia) koryta rzeki Wisły na odcinku gminy Ożarów, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Radomiu informuje, że ustawa, obowiązująca od dnia 1 stycznia 2018 r. Prawo wodne zmierza do osiągnięcia celu Ramowej Dyrektywy Wodnej, jakim jest pełna realizacja zlewniowej polityki gospodarowania wodami. Ustawa przewiduje takie rozwiązania prawne, organizacyjne, finansowe i techniczne w gospodarowaniu wodami, które mają zapewnić trwałość i zrównoważony społeczno-gospodarczy rozwój kraju, z uwzględnieniem gospodarczego wykorzystania wód i przede wszystkim ochronę tych zasobów, w zgodzie z efektywnością ekonomiczną i trwałością ekosystemów wodnych.

Prace związane z pogłębieniem koryta rzeki Wisły w latach ubiegłych prowadzone były tylko w trakcie remontów tam równoległych w celu ich ustabilizowania pomiędzy poprzeczkami. Dolina środkowej rzeki Wisły znajduje się w strefie obszarów ochronnych Natura 2000. W obszarze tym należy przede wszystkim ograniczyć działania mogące w znaczący sposób pogorszyć właściwy stan ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt – zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Nie oznacza to jednak, że na obszarach Natura 2000 nie można realizować przedsięwzięć. W bieżącym roku nie planuje się wykonania prac związanych z pogłębieniem koryta, natomiast prowadzone będą prace w zakresie utrzymania wałów przeciwpowodziowych i międzywała w dobrym stanie technicznym oraz ciągłe ich monitorowanie. Kwestia oddziaływania poszczególnych prac na środowisko jest każdorazowo przedmiotem indywidualnej oceny dokonywanej przez właściwe organy administracji.

Rzeka Wisła w sposób naturalny niesie rumowisko wleczone i zawieszane na całej swej długości. Usuwanie go odcinkowo byłoby nieuzasadnione zarówno pod względem technicznym, środowiskowym jak i ekonomicznym. Ponadto ochrony przeciwpowodziowej nie należy zatem ograniczać do konkretnych odcinków, których inwestycje generują ogromne koszty i nadmiernie ingerują w ekosystemy rzeczne.

Obowiązkiem Wód Polskich w celu ochrony przeciwpowodziowej jest utrzymywanie w należyłym stanie technicznym wałów przeciwpowodziowych, polderów zalewowych, zbiorników retencyjnych oraz koryt rzek na dopływach, zapobiegając lub zmniejszając szkodliwy przebieg powodzi. Poza elementami technicznymi ważnym narzędziem w zapobieganiu powodziom są opracowywane przez PGW WP mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, które uwzględniane są przy uzgadnianiu opracowań planistycznych i decyzjach wydawanych na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także uzgadnianiu poziomu zagrożenia powodziowego w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzjach o warunkach zabudowy. Najważniejszym narzędziem w ramach zapobiegania powodziom winno być właściwe gospodarowanie przestrzenią w dolinach rzek. Obszary zalewowe neutralizują wielkość fali kulminacyjnej, powodując jej spłaszczenie i zmniejszenie ryzyka zalania obszarów zamieszkałych. Rozległe obszary zalewowe nie tylko zwiększają efektywność ochrony przeciwpowodziowej, ale regulują klimat na poziomie lokalnym i regionalnym. Wspomagają także samooczyszczanie się wód powierzchniowych i gruntowych, wzbogacają zapasy wód podziemnych, utrzymują bogactwo biologiczne będąc ostoją zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.

Prostowanie i pogłębienie koryta rzeki nie tylko zubaża doliny rzeczne pod względem przyrodniczym (zaliczane do najcenniejszych ekosystemów i korytarzy ekologicznych), ale z punktu widzenia ochrony przeciwpowodziowej jest bardzo wątpliwe. W lokalnej skali przyspiesza spływ wód, co rzeczywiście może ograniczyć wylewy, natomiast w skali całego dorzecza działanie to zwiększa ryzyko powodziowe poniżej tych odcinków.

Biorąc powyższe pod uwagę, punktowe rozwiązania techniczne w zakresie ochrony przeciwpowodziowej takie jak odcinkowe pogłębianie koryta rzeki nie są skuteczną metodą łagodzenia skutków powodzi oraz nie znajdują uzasadnienia ekonomicznego. Zadania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej wymagają rozwiązań systemowych w szerszym zakresie dla całej dolnej i środkowej doliny rzeki Wisły. Podobne uzasadnienie można przedstawić również do przytoczonej przez Pana Burmistrza potrzeby usuwania z terenów międzywala drzew i zakrzaceń, jest to oczywiście jeden z podstawowych elementów poprawy hydraulicznych warunków przepływu wód powodziowych w międzywalu. Niestety kosztowny i trudny do realizacji w obecnych warunkach prawnych w tym przede wszystkim związanych z własnością gruntów w międzywalu. Niemniej jednak PGW WP, ZZ w Radomiu środkami własnymi prowadzi w okresie zimowym wycinę zakrzaceń, przede wszystkim w obrębie budowli regulacyjnych.

Z poważaniem

Zastępca Dyrektora
Departamentu Ochrony
Przed Powodzią i Suszą

Wojciech Skowyrski